

OPONENTSKÝ POSUDEK HABILITAČNÍ PRÁCE

Univerzita:	Univerzita Karlova
Fakulta:	1. lékařská fakulta
Habilitační obor:	Vnitřní nemoci
Uchazeč:	MUDr. Zdenka Hrušková, Ph.D.
Pracoviště:	Klinika Nefrologie 1. LF UK a VFN v Praze
Habilitační práce:	ANCA-asociované vaskulitidy – prognostické faktory a současné diagnostické a léčebné možnosti
Oponent:	doc. MUDr. Roman Šafránek, Ph.D.
Pracoviště:	Nefrologické klinika, Lékařská fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova a Fakultní nemocnice Hradec Králové

Text posudku:

Téma habilitační práce MUDr. Zdenky Hruškové, Ph.D. je zaměřené na současné možnosti diagnostiky, léčby a stanovování prognózy ANCA-asociovaných vaskulitid. Práce je koncipována jako přehled současného stavu problematiky následovaný souborem 4 hlavních autorčinných publikací s komentářem. Celkový počet stran habilitační práce bez příloh činí 74 stran. V úvodu je podán podrobný přehled o současném stavu problematiky – od aktualizovaného pohledu na klasifikaci vaskulitid, jejich aktuální názvosloví, možnosti diagnostiky, možných použitých léčebných metodách s uvedením pozice jednotlivých používaných léků v léčbě jednotlivých probíraných vaskulitid (59 stran). Tato část je logicky dobře utříděna, psána srozumitelně a přehledně s nadhledem znalosti historického vývoje a zahrnuje i nejnovější poznatky a doporučení zveřejněná v letošním roce. Seznam použité literatury (7 stran) je relevantní obsahem a přiměřený svým rozsahem.

Tematicky habilitační práce navazuje na výzkumné zaměření pracoviště prof. Tesaře. Využívá přitom postavení pracoviště jako nejvýznamnějšího centra pro diagnostiku a léčbu ANCA-asociovaných vaskulitid v naší republice. Nejedná se však o pouhé pokračování výzkumu v dané problematice, ale je patrné samostatné přispění habilitanta ke zkoumané problematice.

Následující částí je seznam dalších publikací autorky k tématu ANCA-asociovaných vaskulitid, které nejsou součástí habilitační práce (4 strany). V seznamu je uvedeno 41 prací, z nichž je habilitantka u

dvou prací první autorkou a spoluautorkou u ostatních. Všechny tyto práce se zabývají tématem habilitační práce a řada z nich byla publikována v renomovaných časopisech (Q1). To dokládá rozsah výzkumu ANCA-asociovaných vaskulitid autorky a celého týmu pracoviště.

Poslední částí práce jsou přílohy – přiloženo je plné změní čtyř zásadních prací autorky (třikrát je habilitantka první autorkou, jedenkrát druhou autorkou). Všechny jsou věnovány tématu habilitační práce a byly publikovány v letech 2013 – 2016 v uznávaných vědeckých časopisech.

První práce je retrospektivní analýzou a zabývá se dlouhodobým osudem pacientů, kteří prodělali závažné difuzní alveolární krvácení při ANCA-asociované vaskulitidě. Přestože jde o vzácné onemocnění, podařilo se zahrnout do analýz přes osm set pacientů z pouze dvou center a poodkrývá osud pacientů po závažné akutní manifestaci ANCA-asociované vaskulitidy jak z pohledu úspěšnosti léčby, tak četnosti závažných infekčních komplikací léčby a tím umožňuje zlepšovat léčbu nových pacientů.

Druhá komentovaná práce se zabývá protokolárním opakováním biopsie ledviny. Vyzdvihl bych dvě pozitiva této práce. Tím první je, že přesto, že ANCA-asociované vaskulitidy jsou vzácným onemocněním, tak se autorům podařilo do této studie zařadit 17 pacientů z jejich pracoviště (jde o původní práci pracoviště autorky). Tím druhým pozitivem jsou vlastní výsledky práce. Opakování biopsie není v klinické praxi u ANCA-asociovaných vaskulitid běžné. Ojedinelá práce mimo jiné ukazuje, že odhad lékaře o aktivitě onemocnění na základě klinického stavu a laboratorních vyšetření bez biopsie není vždy přesný a v biopsii můžeme nalézt např. známky dále pozvolna probíhajícího onemocnění.

Třetí práce je významnou prací čerpající data k analýzám z registru ERA-EDTA. To mimo jiné ukazuje na význam a aktivity pracoviště autorky v tvorbě a využívání zmíněného registru. A v případě vzácných onemocnění jako jsou ANCA-asociované vaskulitidy je využívání takovýchto registrů pro pokroky v poznání i léčbě vzácných onemocnění nezbytností.

Poslední komentovaná práce je, stejně jako výše uvedená druhá komentovaná práce, výsledkem analýz dat pacientů pouze z pracoviště habilitantky. Zabývá se osudem pacientů se závažnou ANCA-asociovanou vaskulitidou, u kterých bylo do léčebného režimu zařazeno provedení série plazmaferéz a přináší představu o prognóze a komplikacích těchto závažně nemocných pacientů.

Stanovisko k originalitě habilitační práce:

Přehled problematiky ANCA-asociovaných vaskulitid sepsaný autorkou je první částí habilitační práce a zapracovává všechna nová doporučení do uceleného přehledu. Všechny čtyři výše uvedené a

v habilitačním spisu komentované práce přináší nové vědecké poznatky. Publikace přispěly k dalšímu poznání a pochopení problematiky ANCA-asociovaných vaskulitid.

Závěrečné hodnocení:

Habilitační práce MUDr. Zdenky Hruškové, Ph.D. spolu s příloženými pracemi autorky dokládá, že v oblasti ANCA-asociovaných vaskulitid je habilitantka významnou odbornicí v oboru. Všechny čtyři komentované, ale i velký počet ostatních prací autorky na poli ANCA-asociovaných vaskulitid byly publikovány ve významných a prestižních odborných světových časopisech. Komentované práce autorky přináší nové vědecké poznatky. Habilitační práce je dobře připravena i po stránce formální.

Habilitační práci doporučuji přijmout v předložené formě a na jejím základě doporučuji udělit titul docent pro obor vnitřní nemoci.

V Hradci Králové dne 11.11.2023

Dr. Roman Šafránek, Ph.D.
Přednosta
Nefrologická klinika
Lékařská fakulta UK v Hradci Králové
a Fakultní nemocnice Hradec Králové
Sokolská 581
500 05 Hradec Králové
Tel.: 495832219/4297
Email: roman.safranek@fnhk.cz